

Sdružení vlastníků obecních, soukromých a církevních lesů v ČR

K Silu 1980, 393 01 Pelhřimov

Tel./fax: 00420 565 324 203, 00420 777 232 413

E-mail: info@svol.cz

Web: www.svol.cz, www.facebook.com/svolcz

IČO: 45035652, DIČ: CZ 45035652

Bank.spojení: KB Pelhřimov, 20438261/0100

Zájmové sdružení právnických osob je registrováno ve spolkovém rejstříku, vedeném Krajským soudem v Českých Budějovicích, oddíl L, vložka 6351

Ursula von der Leyen, předsedkyně Evropské komise

Frans Timmermans, výkonný místopředseda Evropské komise

Na vědomí: Zdeněk Nekula, ministr zemědělství České republiky

V Pelhřimově 12.4.2022

Otevřený dopis vlastníků lesů: Výzva k udržitelné dohodě pro bezpečnou a prosperující EU ve prospěch jejích občanů a planety

Vážená paní předsedkyně,

obracím se na Vás především jménem 300 000 vlastníků lesů v České republice, nicméně naše názory jsou blízké i ostatním vlastníkům lesů v Evropě, kterých je cca 16 miliónů.

Společně s ostatními vlastníky lesů v Evropě co nejdůrazněji odsuzujeme ruskou invazi na Ukrajinu. Ruský ozbrojený útok je víc než útok na Ukrajinu, je to útok na právo každé země rozhodovat o své vlastní budoucnosti. Útok, který představuje hrozbu pro mezinárodní mír a bezpečnost.

Vlastníci lesů v Evropě jsou jednotní v solidaritě s Ukrajinou a jejím lidem. Evropská unie a její členské státy společně podporují Ukrajinu slovy i činy, ať již ekonomickou a humanitární pomocí či poskytnutím útočiště pro ukrajinské občany prchající před válkou. Vážená paní předsedkyně oceňujeme vaše jasné a pevné vedení sjednocené EU v těchto těžkých časech.

Ruská invaze na Ukrajinu představuje pro EU27 obrovské výzvy uprostřed obnovy pandemie COVID-19, rostoucích nerovností a dopadu změny klimatu. Závislost na (fosilních) surovinách z Ruska musí být rychle snížena, aby bylo zastaveno financování války. Lidé a ekonomika musí být zásobováni spolehlivou a dostupnou elektřinou a teplem (energií) z udržitelných zdrojů. Rozhodující roli v tomto ohledu hrají všechny obnovitelné formy energie a zejména obnovitelné suroviny. EU27 může dosáhnout energetické nezávislosti, klimatických cílů a vybudovat rovnou a spravedlivou společnost, ale pouze tehdy, budou-li evropské lesy aktivně využívány a udržitelně obhospodařovány ku prospěchu všech.

Podporujeme trvale udržitelné hospodaření v lesích.
Vytištěno na papíře certifikovaném systémem PEFC.

Bezprostředním důsledkem ruské invaze je úplné zastavení dovozu obrovského množství kulatiny a materiálů na bázi dřeva z Ruska a Běloruska. To znamená, že na trhu EU je zapotřebí větší (ne menší) nabídka dřeva, aby byla uspokojena stejná úroveň poptávky na podporu energetické nezávislosti EU a potřeba surovin pro stavebnictví a pro bioekonomiku.

Vlastníci lesů v Evropě se v posledním roce, tedy dlouho před válkou, snažili poukázat na obrovský potenciál, který aktivní udržitelné hospodaření v lesích poskytuje lidem a naší planetě. Při mnoha příležitostech jsme zdůrazňovali četné výhody, které poskytujeme každý den, jako je zmírňování a přizpůsobování se změně klimatu, zabezpečení spolehlivé obnovitelné energie a poskytování udržitelného zdroje dřeva pro stavebnictví a surovin pro rostoucí bioekonomiku. Lesy, ve kterých hospodaříme, zároveň poskytují prostor pro blaho lidí i přírody. Hlasy vlastníků lesů jsou ale zatím, zdá se, špatně slyšet.

V zájmu bezpečnosti Evropy jako celku mnohé země přehodnocují a mění svou pozici, aby se přizpůsobily nové realitě. Je proto čas, aby totéž udělala také Evropská komise. Je čas upřít hlavní pozornost na Agendu 2030 a Cíle udržitelného rozvoje (SDG). Jde o soudržný rámec usilující o ukončení chudoby a hladu, realizaci lidských práv pro všechny, dosažení rovnosti žen a mužů, podporu udržitelného hospodaření s přírodními zdroji a řešení změny klimatu. Soudržný rámec, který zároveň usnadňuje partnerství a zajišťuje mír.

Když jste se stala předsedkyní Evropské komise, vyjádřila jste jasnou ambici splnit Agendu 2030. Ve svém prvním pracovním programu jste uvedla, že Evropská komise „umístí cíle udržitelného rozvoje OSN do centra tvorby svých politik. Že budou provázet práci EK napříč všemi sektory, jak uvnitř, tak navenek, a ukážou tak naši oddanost udržitelnému rozvoji doma i v zahraničí.“ Je načase, aby tento slib byl splněn a aby byla dodržena soudržnost politik, která je ukotvena v Maastrichtské smlouvě z roku 1992.

Vlastníci lesů v Evropě proto vyzývají Evropskou komisi, aby přeměnila Zelenou dohodu na Zelenou dohodu pro udržitelnou, bezpečnou a prosperující EU.

Vlastníci lesů v Evropě se zavazují plně přispět k překonání krize dodávek energie a řešení změny klimatu. Vyděračskou závislost na dovozu na ruském zemním plynu, ropě a uhlí lze však snížit pouze tehdy, pokud bude vlastníkům lesů umožněno nadále trvale udržitelně hospodařit v jejich lesích na základě národních kompetencí a nejlepších místních postupů. Řízení kompromisů a budování synergií mezi cíli udržitelného rozvoje se nejlépe provádí lokálně a na dobrovolném základě.

Dřevo neustále roste a je těženo na základě udržitelného a multifunkčního lesního hospodaření. Zásoba dřeva v lesích EU27 se za posledních 30 let zvýšila o 275 milionů m³/rok. Roční přírůstek dřeva po desetiletí převyšuje spotřebu dřeva. Zároveň se mnoho ukazatelů souvisejících s biodiverzitou vyvíjí pozitivním směrem. Sortimenty energetického dřeva, které jsou vedlejšími produkty lesního hospodářství a zpracování dřeva, byly vždy nejdůležitějším lokálně dostupným obnovitelným zdrojem energie.

To je však v rozporu s jinými politikami EU, které využívání lesů zásadně omezují. Analýza Thünenova institutu ukazuje, že pokud má být splněn 10% přísný cíl ochrany, klesne nabídka dřeva v EU27 přibližně o 40 %. To znamená, že jiných cílů EU dekarbonizace bytové výstavby, zavedení biohospodářství a urychlení energetického přechodu jednoduše nelze dosáhnout, pokud se EU nestane

ještě více závislou na dovozu dřeva. **Žádáme proto Evropskou komisi, aby prosazovala vyváženější přístup uplatňující dobrovolnější a flexibilnější systémy ochrany půdy, které jsou snadno dostupné a chrání biologickou rozmanitost, zmírňují klimatické změny a zároveň posilují bezpečnost a rozvoj biohospodářství v Evropě.**

Vlastníci lesů v Evropě se zavázali k biologické rozmanitosti. V našich lesích budeme i nadále hospodařit tak, aby byla zajištěna biodiverzita lesů jako nedílná součást hospodaření. Vlastníci lesů v Evropě byli po staletí strážci evropské biologické rozmanitosti. V centru pozornosti by měla být obnova degradovaných ekosystémů. Všichni potřebujeme obnovit ekosystémy, které ztratily svou funkčnost a produktivitu, zejména ty, které mají největší potenciál zachycovat a ukládat uhlík, a předcházet a omezovat dopad přírodních katastrof.

Dřevo je nepostradatelné pro udržitelný energetický přechod. Konkurenceschopnost dřeva již ale není samozřejmostí kvůli zamýšlenému zpřísnění ve směrnici REDIII. Ze směrnice musí být odstraněny všechny faktory ovlivňující náklady a překážky, jako jsou další kritéria udržitelnosti, certifikace úspor CO₂ a povinné kaskádové využití. Kromě toho by akt v přenesené pravomoci o změně klimatu a plánovaný akt v přenesené pravomoci o biologické rozmanitosti jako součást taxonomie měly být staženy, protože pro vlastníky lesů nejsou v praxi aplikovatelné. Vlastníci lesů jsou těmi, kteří se s opatřeními potýkají v praxi, potřebujeme řešení, která budou v praxi fungovat. **Podmínky v evropských lesích jsou velice různorodé a jedno řešení není vhodné pro všechny. Vlastníci lesů nejsou jedním velkým průmyslovým odvětvím. Jsme chlebem a solí evropského venkova.**

Přístup Evropské komise k LULUCF musí být zásadně přehodnocen. Maximalizace ukládání uhlíku v lesích EU je zavádějící cestou k destabilizaci a zvýšení klimatické zranitelnosti stávajících lesů. Největší možné zmírnění klimatu pochází z udržitelného využívání dřeva a nahrazování fosilních surovin a energeticky náročných materiálů obnovitelnými zdroji. Mladé lesy jsou přizpůsobivější a ukládají více uhlíku. Cílem musí být trvale zakládat klimaticky přizpůsobivé lesy s využitím alespoň ročního přírůstku a pomoci tak biohospodářství k průlomu a zastavení naší závislosti na ruském dovozu dřeva do EU.

Vážená paní předsedkyně, **žádáme Vás naléhavě o řešení výše uvedených problémů.** My **vlastníci lesů v Evropě jsme globálními občany.** Chceme sdílet naše udržitelná řešení a podporovat partnerství po celém světě. Společně s vlastníky lesů po celém světě chceme budovat prosperující a zdravé lesy pro příští generace.

S úctou

Jiří Svoboda

předseda

Sdružení vlastníků obecních, soukromých a církevních lesů v ČR

